

SODA APRĒĶINA METODE

Tabula ietver divus posmus:

- pirmais, kas ilustrē sākotnējās summas diapazonu, pamatojoties uz pārkāpuma smagumu (nosakāms pēc punktu skalas);
- otrais, kas ilustrē sākotnējās summas diapazonu pēc korekcijas, kas piemērota, ņemot vērā uzņēmuma apgrozījumu un papildu apstākļus.

1. posms: Sākumpunkta (sākotnējās summas) noteikšana atkarībā no pārkāpuma smaguma

Inspekcija izmanto izstrādāto punktu skalu, lai izvērtētu kritērijus, pēc kuriem tiek noteikts pārkāpuma smagums un attiecīgi naudas soda sākumpunkts, t.i., sākotnējā summa

2. posms: Piemērojamā naudas soda noteikšana atkarībā no apgrozījuma, ņemot vērā pārējos apstākļus

Atbildību mīkstinošo/pastiprinošo apstākļu izvērtējums, uzņēmuma dzīvotspēja u.c. kritēriji, kas netika izvērtēti pārkāpuma smaguma noteikšanai 1.posmā, bet kuriem ir nozīme piemērojamā naudas soda noteikšanā

APRĒĶINA METODES SKAIDROJUMS (EDAK Vadlīnijas 04/2022)

Skaitļi, kas izmantoti kā sākotnējās summas, no vienas puses, atbilst EDAK ieteikumam par MVU un tam, kā šajā ieteikumā minētais apgrozījums attiecas uz apgrozījumu, kas izriet no Datu regulas 83. panta. No otras puses, ja runa ir par pārkāpuma smagumu, skaitļi ir balstīti uz atziņām, kas gūtas no pašreizējās naudas sodu uzlikšanas prakses un plašiem vairāku gadu garumā īstenotiem iekšējiem izmēģinājumiem ar naudas sodu uzlikšanas modeļiem. EDAK ir pārliecināta, ka šie sākuma punkti atbilst Datu regulas 83. panta 1. punktā noteiktajiem iedarbīguma, samērīguma un atturoša rakstura principiem.

Tomēr, kā vienmēr, EDAK patur prātā, ka administratīvā naudas soda aprēķins nav tikai matemātisks vingrinājums un ka no reāliem gadījumiem un prakses neizbēgami izrietēs šajā tabulā norādīto sākuma punktu papildu precizējumi. Tāpēc vadlīnijās ir minēts, ka EDAK turpina rūpīgi pārskatīt tabulu un tajā iekļautos skaitļus un vajadzības gadījumā tos pielāgos.

Jāatgādina, ka šie skaitļi ir sākuma punkti turpmākajiem aprēķiniem, nevis fiksētas summas (cenrāži). Uzraudzības iestāde pēc saviem ieskatiem var piemērot pilnu naudas sodu diapazonu, sākot no jebkuras summas līdz pat likumā noteiktajam maksimālajam apmēram.

1. posmā — jo smagāks ir pārkāpums attiecīgajā kategorijā (viegls/vidējs/smags), jo augstāka var būt sākotnējā summa.

2. posmā, nosakot galīgo sākotnējo summu, noteicošais ir procentuālais daudzums, bet korekcijas var veikt līdz konkrētam 1. posmā noteiktās sākotnējās summas procentuālajam daudzumam. Proti, 2. posmā izvēlēto procentuālo daudzumu izmanto kā reizinātāju 1. posmā noteiktajai sākuma summai. Jo lielāks ir uzņēmuma apgrozījums tam piemērojamajās apgrozījuma robežās, jo lielāka, visticamāk, būs sākotnējā summa 2. posmā.

2. posmā, nosakot galīgo sākotnējo summu, noteicošais ir procentuālais daudzums, bet korekcijas var veikt līdz konkrētam 1. posmā noteiktās sākotnējās summas procentuālajam daudzumam. Proti, 2. posmā izvēlēto procentuālo daudzumu izmanto kā reizinātāju 1. posmā noteiktajai sākuma summai. Jo lielāks ir uzņēmuma apgrozījums tam piemērojamajās apgrozījuma robežās, jo lielāks, visticamāk, būs sākotnējā summa 2. posmā.

2. posmā norādītās summas ilustrē tikai viszemāko un visaugstāko summu, ko var piemērot attiecīgajā kategorijā. Galīgā sākotnējā summa būs šajās robežās. Tāpēc šie diapazoni 2. posmā kalpo kā gadījuma apstrādātāja ticamības pārbaude.

Jāņem vērā, ka 2. posmā netiek veiktas korekcijas attiecībā uz uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir 500 miljoni EUR un vairāk, jo šie uzņēmumi pārsniedz statisko likumā noteikto maksimālo apmēru un tādējādi uzņēmuma lielums jau ir atspoguļots dinamiskajā likumā noteiktajā maksimālajā naudas soda apmērā, ko izmanto, lai noteiktu sākotnējo summu turpmākajam aprēķinam 1. posmā.

** **Piezīme:** Šī naudas soda aprēķina metode izmantojama attiecībā uz visiem Datu regulas pārkāpumiem, ja vien par konkrēto pārkāpumu Inspekcija neparedz fiksētu naudas sodu. Tādā gadījumā piemērojami tikai atbildību mīkstinoši/pastiprinoši apstākļi soda apmēra korekcijai.*

FIKSĒTA NAUDAS SUMMA PAR KONKRĒTIEM PĀRKĀPUMIEM PERSONAS DATU AIZSARDZĪBĀ

1.	Datu regulas 83. panta 5. punkta e) apakšpunkts	Nav sniegta piekļuve, pārkāpjot 58.panta 1.punktu
	Fiziskai personai: 100 EUR – 500 EUR, Juridiskai personai: 500 EUR – 3000 EUR	
2.	Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 3. panta 4. punkts	Informācijas nesniegšana Inspekcijai
	Fiziskai personai: 150 EUR – 500 EUR, Juridiskai personai: 500 EUR – 1000 EUR	

* ASL paredz fiziskai personai 14–400 naudas soda vienības (70 EUR – 2000 EUR), juridiskai personai 56–4000 naudas soda vienības (280 EUR – 20 000 EUR).

PĀRKĀPUMU KOPIĒBA (Skat. EDAK Pamatnostādņu 04/2022 3. nodaļu)

1.	Viena sodāma darbība, kas izraisa vienu vai vairākus pārkāpumus	Ja darbība izraisa vienu pārkāpumu – nav kopības un par pārkāpumu uzliek vienu naudas sodu, nepārsniedzot likumā noteikto maksimālo. Ja darbība izraisa vairākus pārkāpumus, kas viens otru izslēdz – naudas sodu piemēro tikai vienu pārkāpumu, ko aprēķina, pamatojoties tikai uz šo pārkāpumu. Ja darbība izraisa vairākus paralēli piemērojamus pārkāpumus – naudas sodu aprēķina, ņemot vērā visus pārkāpumus, bet tā apmērs ir ierobežots ar augstāko.
2.	Vairākas sodāmas darbības	Rīcības daudzējādība – atsevišķi aprēķināti naudas sodi vienā vai vairākos lēmumos par katru darbību

APRĒĶINA METODE

1. posms. Sākotnējās summas aprēķins, pamatojoties uz pārkāpuma smagumu pēc Inspekcijas punktu skalas

	Maznozīmīgs pārkāpums		Vidēji smags pārkāpums		Smags pārkāpums	
	<i>Statiskais diapazons (EUR)</i>	<i>Dinamiskais diapazons, ja apgrozījums > 500 milj. EUR</i>	<i>Statiskais diapazons (EUR)</i>	<i>Dinamiskais diapazons, ja apgrozījums > 500 milj. EUR</i>	<i>Statiskais diapazons (EUR)</i>	<i>Dinamiskais diapazons, ja apgrozījums > 500 milj. EUR</i>
Datu regulas 83.panta 4.punkts	0–1 milj.	0–0,2 % no gada apgrozījuma	1 milj.–2 milj.	0,2 %–0,4 % no gada apgrozījuma	2 milj.–10 milj.	0,4 %–2 % no gada apgrozījuma
Datu regulas 83.panta 5. un 6.punkts	0–2 milj.	0–0,4 % no gada apgrozījuma	2 milj.–4 milj.	0,4 %–0,8 % no gada apgrozījuma	4 milj.–20 milj.	0,8 %–4 % no gada apgrozījuma

1. posms. SĀKOTNĒJĀS SUMMAS NOTEIKŠANA, PAMATOJOTIES UZ PĀRKĀPUMA SMAGUMU PĒC INSPEKCIJAS PUNKTU SKALAS

	Normatīvo aktu pamatojums	Kritērijs vai apstāklis	Minimālais punktu skaits	Maksimālais punktu skaits		Vērtējums		PĀRKĀPUMA SMAGUMS	Amplitūda	
	GDPR 83(2) a)	Pārkāpuma būtība (raksturs, <i>nature</i>), smagums (<i>gravity</i>) un ilgums (<i>duration</i>)							Min	Max
1.		Pārkāpuma būtība, raksturs (<i>nature</i>)		-1	4	OK		Maznozīmīgs	-6	8
2.		Pārkāpuma smagums (<i>gravity</i>) saskaņā ar EDAK Pamātnostādnēm	Datu apstrādes veids, raksturs	0	4	OK				
3.			Datu apstrādes apmērs/ apjoms	0	3	OK		Vidējs	9	20
4.			Datu apstrādes nolūks	-1	3	OK				
5.			Skarto datu subjektu skaits	-1	4	OK		Smags	21	32
6.			Nodarītā kaitējuma apmērs	-1	4	OK				
7.		Pārkāpuma ilgums (<i>duration</i>)		0	5	OK		* Ļoti smags	31	32
8.	GDPR 83(2) b)	Pārkāpums izdarīts tīši vai aiz neuzmanības		-1	2	OK				
9.	GDPR 83(2) g)	Skarto personas datu kategorijas		-1	3	OK				

-6	32	KOPĀ	
----	----	------	--

* Ar šo "vērtējums" jāievada attiecīgajiem kritērijiem atbilstošs punktu skaits. Iegūtā punktu kopsumma parāda proporcionāli, cik smags ir pārkāpums un kurā smaguma diapazonā tas ietilpst. Pamatojoties uz tā "smagumu", amatpersona nosaka sākotnējo naudas soda summu.

ALGORITMA noteiktais sākotnējās summas diapazons			
GDPR 83 (4)		* Pie attiecīgā Datu regulas pārkāpuma jāievada vērtība "Jā"	Nav piemērojams
GDPR 83 (5) vai 83 (6)			Nav piemērojams

Inspekcijas amatpersonas noteiktā SĀKOTNĒJĀ SUMMA	→	0,00	EUR
---	---	------	-----

KRITĒRIJU APRAKSTS UN PUNKTU SKALA PĀRKĀPUMA SMAGUMA NOTEIKŠANAI

Piezīme: Ja kādam no minētajiem faktoriem konkrētajā lietā nav nozīmes, tos var uzskatīt par neitrāliem (tos neievada tabulā)

1.	Pārkāpuma būtība/ raksturs	<i>Konkrētāk, nekā tikai 83.p.4.-6.pkt. klasifikācija. Jāsaprot intereses, kuru aizsardzība noteikta konkrētajā tiesību normā un cik lielā mērā pārkāpums kavēja šī mērķa (intereses aizsardzības) sasniegšanu un tiesību normas efektīvu piemērošanu.</i>
2.	Apstrādes raksturs	<i>Tostarp funkcionālais konteksts (uzņēmējdarbība/bezpeļņas organizācija/politiskā partija u.c.) un visas apstrādes iezīmes. Ja apstrādes raksturs ir saistīts ar lielāku risku radīt negatīvas sekas datu subjektiem, šim faktoram ir lielāka nozīme. Tāpat lielāka nozīme var būt gadījumos, kad datu subjekts un pārzinis atrodas nevienlīdzīgās attiecībās, vai apstrāde skar mazāk aizsargātus datu subjektus.</i>
3.	Apstrādes apmērs/apjoms	<i>Jāņem vērā veiktās apstrādes vietējais, valsts vai pārrobežu apmērs un saikne starp šo informāciju un faktisko apstrādes mērogu, ņemot vērā pārziņa veikto resursu sadalījumu. Jāuzsver faktiskā riska faktors, jo uzraudzības iestādēm un datu subjektiem ir grūtāk ierobežot nelikumīgu rīcību, kas saistīta ar plašākām apstrādēm.</i>
4.	Apstrādes nolūks	<i>Jāvērtē, vai datu apstrāde ietilpst pārziņa "pamatdarbībās", proti, jo svarīgāka apstrāde ir pārziņa pamatdarbībai, jo nopietnāks būs pārkāpums. Būtiski arī izvērtēt gadījumus, kad apstrāde nav tieši saistīta ar pamatdarbību, bet var ietekmēt datu subjektu cieņu (piemēram, darba ņēmēju personas datu apstrāde).</i>
5.	Datu subjektu skaits	<i>Ne tikai konkrēti skarto, bet arī potenciāli ietekmēto datu subjektu skaits. Daudzos gadījumos var uzskatīt, ka pārkāpums iegūst "sistēmisku" raksturu un tāpēc var ietekmēt (pat dažādos laikos) papildu datu subjektus, kuri nav iesnieguši sūdzības vai ziņojumus uzraudzības iestādei. Novērtējumam var ņemt vērā ietekmēto datu subjektu skaitu un kopējā datu subjektu skaita attiecību šajā kontekstā (piemēram, pilsoņu, klientu vai darbinieku skaits).</i>
6.	Nodarītā kaitējuma apmērs	<i>Jāvērtē, cik lielā mērā rīcība ietekmē vai var ietekmēt personas tiesības un brīvības. Piemēram, datu subjektu skaits ir liels, bet nodarītais kaitējums ir niecīgs. Būtiski ir vērtēt tikai to, kas ir funkcionāli nepieciešams, lai pareizi izvērtētu pārkāpuma smaguma pakāpi, nekonstatējot dažādus individuālā kaitējuma veidus (to dara tiesas). Datu regula paredz iedalījumu: fizisks, materiāls vai nemateriāls kaitējums (75.apsvērums).</i>
7.	Pārkāpuma ilgums	<i>Ilgākam pārkāpumam var piešķirt lielāku nozīmi. Ja nacionālie tiesību akti, kas bija spēkā pirms Datu regulas, paredz šo pārkāpumu, tad šo laikaposmu arī var ņemt vērā, nosakot ilgumu.</i>

8.	Pārkāpuma tīšais vai netīšais raksturs	<i>EDAK norādījusi, ka "vispārīgā nozīmē "tīši" ietver gan apzināšanos, gan vēlmi attiecībā uz pārkāpuma būtību, savukārt "netīši" nozīmē, ka nav bijis nodoma izraisīt pārkāpumu, lai gan pārzinis/apstrādātājs ir pārkāpis rūpības pienākumu, kas ir noteikts tiesību aktos". "Netīši" šajā izpratnē nenozīmē "nebrīvprātīgi". (Vadlīniju 4.2.2. pkt.)</i>
9.	Skarto/ietekmēto personas datu kategorijas	<i>Datu regulā ir skaidri uzsvērti tie datu veidi, kuriem jānodrošina īpaša aizsardzība – vismaz Datu regulas 9.un 10. pantā noteiktos datus un datus, kas neietilpst šo pantu darbības jomā un kuru izplatīšana rada tūlītēju kaitējumu vai ciešanas datu subjektam (piemēram, atrašanās vietas dati, dati par privātu saziņu, valsts ID numuri vai finanšu dati, piemēram, darījumu pārskati vai kredītkaršu numuri). Kopumā, jo vairāk šādu kategoriju datu ir skarti vai jo sensitīvāki ir dati, jo lielāku nozīmi šim faktoram var piešķirt. Būtisks ir arī ar katru datu subjektu saistīto datu apjoms.</i>

PAPILDU KRITĒRIJI (atbildību pastiprinoši un mīkstinoši apstākļi) saskaņā ar Datu regulas 83. panta 2. punktu, kam ir nozīme lietā un kas ietekmē piemērojamo naudas soda apmēru

1. **Personas rīcība, lai mazinātu kaitējumu – GDPR 83(2)(c) / AAL 20(1)(2)**
2. **Atbildības līmenis, ņemot vērā ieviestos tehniskos un organizatoriskos pasākumus – GDPR 83(2)(d)**
3. **Jebkādi iepriekšēji Datu regulas pārkāpumi – 83(2)(e)**
4. **Sadarbības pakāpe ar Inspekciju – GDPR 83(2)(f)**
5. **Veids, kādā Inspekcija uzzināja par pārkāpumu (persona pati ziņoja) – GDPR 83(2)(h) / AAL 20(1)(4)**
6. **Korektīvais līdzeklis nav pildīts un pārkāpums turpinās – GDPR 83(2)(i) / AAL 21(1)**
7. **Citi apstākļi, ko iespējams vērtēt konkrētajā lietā**

Pārziņa finansiālā situācija
Pārziņa pienesums sabiedrībai
Pārkāpuma motīvs ir naidis pret citas personas atšķirīgām iezīmēm – AAL 21(5)
Pie atbildības saucamā persona ir nožēlojusi izdarīto – AAL 20(1)(1)

Inspekcijas iepriekšējā prakse
Proporcionāli skarto/potenciāli skarto klientu/darbinieku/datu subjektu skaits
Pārziņa veiktā datu apstrāde pēc savas būtības ir tāda, kurai bija nepieciešams veikt NIDA

2. posms. SĀKOTNĒJĀS SUMMAS KOREKCIJA ATKARĪBĀ NO UZŅĒMUMA LIELUMA

* Piemērojams tikai uzņēmumiem, uz kuriem attiecas statistiskais likumā noteiktais diapazons, t.i., uzņēmumiem ar apgrozījumu < 500 miljoniem

DATU REGULAS 83. PANTA 4. PUNKTS			
Apgrozījums (NETO)	Maznozīmīgs pārkāpums	Vidēji smags pārkāpums	Smags pārkāpums
250 milj. EUR līdz 500 milj. EUR	40–100 % no sākotnējās summas		
	0–1 milj.	400 000–2 milj.	800 000–10 milj.
100 milj. EUR līdz 250 milj. EUR	15–50 % no sākotnējās summas		
	0–500 000	150 000–1 milj.	300 000–5 milj.
50 milj. EUR līdz 100 milj. EUR	8–20 % no sākotnējās summas		
	0–200 000	80 000–400 000	160 000–2 milj.
10 milj. EUR līdz 50 milj. EUR	1,5–10 % no sākotnējās summas		
	0–100 000	15 000–200 000	30 000–1 milj.
2 milj. EUR līdz 10 milj. EUR	0,3–2 % no sākotnējās summas		
	0–20 000	3 000–40 000	6 000–200 000
Līdz 2 milj. EUR	0,2–0,4 % no sākotnējās summas		
	0–4 000	2 000–8 000	4 000–40 000

DATU REGULAS 83. PANTA 5. UN 6. PUNKTS			
Apgrozījums (NETO)	Maznozīmīgs pārkāpums	Vidēji smags pārkāpums	Smags pārkāpums
250 milj. EUR līdz 500 milj. EUR	40–100 % no sākotnējās summas		
	0–2 milj.	800 000–4 milj.	1,6 milj.–20 milj.
100 milj. EUR līdz 250 milj. EUR	15–50 % no sākotnējās summas		
	0–1 milj.	300 000–2 milj.	600 000–10 milj.
50 milj. EUR līdz 100 milj. EUR	8–20 % no sākotnējās summas		
	0–400 000	160 000–800 000	320 000–4 milj.
10 milj. EUR līdz 50 milj. EUR	1,5–10 % no sākotnējās summas		
	0–200 000	30 000–400 000	60 000–2 milj.
2 milj. EUR līdz 10 milj. EUR	0,3–2 % no sākotnējās summas		
	0–40 000	6 000–80 000	12 000–400 000
Līdz 2 milj. EUR	0,2–0,4 % no sākotnējās summas		
	0–8 000	4 000–16 000	8 000–80 000

SUMMAS KOREKCIJA KONKRĒTAJĀ LIETĀ

SĀKOTNĒJĀ SUMMA	0,00	EUR
-----------------	------	-----

Pie atbildības saucamās personas apgrozījums (NETO)		
APGROZĪJUMS	0,00	EUR

ALGORITMS naudas sodam neatkarīgi no pārkāpuma veida un smaguma		
Naudas soda intervāls, %	0,00 – 0,00	EUR

AMATPERSONAS PAMATOJUMS SUMMAS KOREKCIJAI

NAUDAS SODS	0,00	EUR
-------------	------	-----